

Ert dnr: ER 2013:04 och Fi2013/1123

Stockholm 2013-04-29

Naturskyddsföreningens remissvar på “Implementering av artikel 7 i energieffektiviseringsdirektivet – Energimyndighetens beräkningar och förslag” med kompletteringar samt Finansdepartementets promemoria ”Bensin- och dieselkonsumtion i Sverige- ekonomiska skattningar av priselasticiteter”

Naturskyddsföreningen anser

att förslaget inte tar vara på den möjlighet som finns i Energieffektiviseringsdirektivet. En proposition som bygger på detta underlag riskerar att inte bli ambitiös nog.

- att Sverige ska välja att inte använda kryphålet på 25 % när det gäller framräknandet av betinget.
- att transportsektorn ska inkluderas när det gäller framräknandet av betinget.
- att det högre beting som Naturskyddsföreningens förslag leder till innebär att mer ambitiösa styrmedel behövs.
- att de föreslagna avtalen för energibolag och energitjänsteföretag inte ska vara frivilliga.
- att fler styrmedel i fastighetssektorn inkluderas i förslaget.
- att de generella energiskatterna höjs.

Bakgrund

Sommaren 2012 beslutade EU om ett nytt energieffektiviseringsdirektiv (2012/27/EU). Ett direktiv som innehåller stora möjligheter till krafttag när det gäller energieffektivisering men också flera kryphål. Regeringen har till uppgift att implementera direktivet i Sverige och har identifierat artikel 7 som mest kritisk. Energimyndigheten har därför haft i uppdrag att presentera ett förslag på implementeringen av artikel 7 i energieffektiviseringsdirektivet.

Remissinstanserna uppmanas att i första hand kommentera

- bedömningar och förslag beträffande nivå för ett kumulativt energisparbeting för perioden 2014-2020
- bedömningar och förslag beträffande effekter av nuvarande styrmedel, inklusive energi- och koldioxidskatter
- bedömningar och förslag till nya och/eller utvecklade styrmedel för att nå kumulativt energisparbeting för perioden 2011-2014

Naturskyddsföreningen tackar för möjligheten att svara på remissen.

Synpunkter på förslaget

Synpunkter gällande energisparbetinget

Energimyndighetens förslag innebär att Sverige utnyttjar möjligheten att räkna ner betinget med 25 procent genom att tillgodoräkna sig energieffektiviseringar gjorda under 2009-2013. Naturskyddsföreningen ser det som problematiskt att Sverige på detta sätt försöker minimera sitt beting. Energieffektivisering är något positivt och implementeringen av direktivet ska inte handla om att göra så lite som möjligt utan enligt EU-kommissionen handlar förslaget om att förverkliga lönsamma åtgärder. Både ekonomin och miljön blir vinnare om Sverige inte utnyttjar kryphålen i förslaget. Naturskyddsföreningen anser därför att Sverige inte ska räkna ner betinget med 25 %.

Det finns flera skäl till en minskad energianvändning. För det första är det lönsamt upp till cirka 30 % enligt EU-kommissionen, en siffra som är satt väl lågt. Det förbättrar den svenska konkurrenskraften och har positiva fördelningseffekter bland hushållen. Enligt Naturskyddsföreningen bör den svenska energianvändningen minska med 50 % till 2030. I rapporten ”Halva energin – hela välfärden” visar vi hur det kan gå till. Omställningen till ett förnybart energisystem förenklas av att energianvändningen minskar. All produktion av el och värme har en miljöpåverkan, om än olika stor beroende på energislag. För att minimera den totala miljöpåverkan från energisektorn måste mängden genererad energi minska. Dessutom har Sverige en möjlighet att genom export av förnybar energi minska det fossila beroendet i det europeiska energisystemet.

I Energimyndighetens underlag exkluderas transportsektorn i beräkningen av betinget. Detta gör också att betinget hålls nere och det är extra anmärkningsvärt eftersom åtgärder inom transportsektorn räknas med för att nå betinget men alltså inte för att räkna fram det. Naturskyddsföreningen anser att energieffektivisering behövs inom alla sektorer. Regeringen har ett mål om att trafiksektorn skall vara ”fossiloberoende” till 2030 och det kommer att behövas styrmedel för att minska energivändningen i transportsektorn som med fördel kan räknas in i när detta beting skall beräknas. Att direktivet öppnar för att det går att ha med transportsektorn endast delvis betyder inte att Sverige ska välja att göra så.

Energimyndighetens förslag genomsyras av tanken att energieffektivisering skulle vara en uppoffring och att syftet med implementeringen är att så enkelt som möjligt uppnå det som krävs enligt EU. Naturskyddsföreningen vill vända på resonemanget. Det är viktigt att se de stora vinster som finns av energieffektivisering, vilket också regeringen ofta hävdar. Direktivet är en möjlighet att få till en riktigt ambitiös energieffektiviseringspolitik och det är olyckligt om denna möjlighet tappas bort i jakten på ett så lågt beting som möjligt.

Synpunkter gällande effekter av nuvarande styrmedel

Naturskyddsföreningen ser det som positivt att styrmedel för transportsektorn inkluderas. Energieffektiviseringen behöver stärkas inom alla sektorer.

Synpunkter gällande nya och utvecklade styrmedel

Eftersom betinget enligt Naturskyddsföreningen bör vara på en högre nivå än förslaget krävs också kraftigare och fler styrmedel.

I direktivet anges att medlemsländerna ska införa vita certifikat eller andra policyåtgärder för att uppnå energibesparingar hos slutanvändarna. Naturskyddsföreningen anser i likhet med EU-kommissionen att vita certifikat bör införas för att säkerställa en viss effektivisering.

När det gäller näringslivspaketet är Naturskyddsföreningen positiv till en vidareutveckling av PFE. Breddningen av målgruppen till att omfatta mer än bara den elintensiva industrin är i linje med vad föreningen tidigare har föreslagit. De diskussioner som förs i förslaget om att höja delar av energiskatten för de företag som inte deltar i energieffektiviseringsprogrammet ser vi som intressanta. Vi tror att en riktad skatthöjning skulle kunna få en stark effekt.

Förutom utveckling av befintliga styrmedel innehåller förslagen endast ett nytt styrmedel. Istället för att välja vita certifikat som redan används i flera länder har Energimyndigheten föreslagit frivilliga avtal för energibolag och energitjänstföretag. Hur dessa avtal ska kunna garantera en viss energibesparing är dock mycket oklart. Det är också principiellt märkligt att lägga in frivilliga åtgärder som en del av den avrapportering som EU kräver av den svenska regeringen. Energimyndigheten öppnar också själv i sina kompletteringar för att

styrmedlet riskerar att inte nå uppsatta mål och att ytterligare åtgärder kan behöva införas i framtiden. Frivilliga avtal riskerar att inte fungera, ska de fungera krävs någon typ av morot eller piska kopplat till avtalet. Naturskyddsföreningen anser därför att vita certifikat införs för effektiviseringar på samma sätt som vi idag har elcertifikat för tillförsel av förnybar el. Det är kostnadseffektivt och det säkerställer att uppsatta mål verkligen nås.

Förutom vita certifikat behövs även andra nya styrmedel. Framförallt är det fastighetspaketet som behöver utvecklas. Hänvisningar till de två nätverken BELOK och BeBo är att lura sig själv. Fastighetssektorn har en stor potential och det behövs flera styrmedel för att realisera den bland annat:

- Investeringsstöd
- Lånegaranti
- Energidifferentierad fastighetsskatt
- Ett miljöanpassat ROT-avdrag.
- Riktiga energideklarationer som visar hur energianvändningen kan halveras.
- Krav på en elräkning utan fasta avgifter.
- Halverad energianvändning per kvadratmeter jämfört med dagens nivå.
- Lagstadgade krav på att energianvändningen minskar med minst 30 % vid alla renoveringar.

Energimyndigheten har valt att inte räkna med effekter från ROT-avdrag på grund av att det inte är ett renodlat energieffektiviseringsstyrmedel.

Naturskyddsföreningen vill förändra ROT så att åtgärderna helt och hållet riktas mot energieffektiviseringsåtgärder och så att både bostadsrätter och hyresrätter omfattas.

När det gäller transportsektorn föreslår vi att det införs ett krav på att alla förmånsbilar ska vara miljöbilar och från och med 2016 supermiljöbilar. Dessutom bör Bonus-Malus för bilar införas så snart som möjligt.

Sist men inte minst viktigt är att energi- och koldioxidskatten successivt ökar i utbyte mot sänkt skatt på arbete. Det innebär att skattesystemet blir mer optimalt ur ett både ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.

Stockholm den 29 april 2013

Mikael Karlsson
Ordförande

Emma Petersson
Sakkunnig Energifrågor